Slovníček TeX-primitivů

Petr Olšák

Tento materiál nemůže být v žádném případě považován za učebnici TeXu, zvláště ne na začátečnické úrovni. Na druhé straně se může hodit jako užitečná doplňující pomůcka při studiu TeXbooku, případně usnadní orientaci v pojmech lidem, kteří již TeXbook mají přečtený.

Ve slovníčku je za každým primitivem popis jeho parametrů podobně jako v TeXbooku v kap. 24–26. Tyto pojmy nepřekládám. Pak následuje v hranaté závorce gramatická kategorie primitivu:

[h] – horizontal command: vrací tiskový materiál do horizontálního seznamu.
[v] – vertical command: vrací tiskový materiál do vertikálního seznamu.
[m] – math. command: práce s matematickým seznamem.
[exp] – expanable command: zpracovávaný expand-procesorem.
[p] – primitive command: zpracovávaný hlavním procesorem.
[a] – assignemt: přiřazení, provedené hlavním procesorem.
[integer] – integer parameter: parametr typu integer (podobně [dimen], [glue], [tokens] ...).
[i-integer] – internal integer: read only parametr typu integer.
[s-integer] – special integer: parametr, jehož honota je vždy globální.

V závorce za slovem plain: je u parametrů uvedena výchozí hodnota parametru tak, jak ji definuje plainTeX. Hodnoty pro LaTeX jsou často závislé až na použitém stylu a proto je neuvádím.

Za označením Kn: jsou uvedeny stránky z TeXbooku, týkající se jmenovaného primitivu. Jedná se o 19. vydání, October 1990. Stránky se shodují i pro jiná vydání, popisující TeX 3.x. Tyto stránky jsou seřazeny podle důležitosti.

Některé pojmy nepřekládám a nechávám je v uvozovkách.

`\␣` [h] Mezera. Vloží stejnou mezeru (glue), jako ⟨space token⟩ při `\spacefactor=1000`. Kn: 285, 290, 10, 19, 86–87, 154, 283, 323, 351, 8, 73, 74, 163, 167, 381.

`\-` [h] Ekvivalent k `\discretionary{`*t*`}{}{}`. Místo pro rozdělení slova. Přitom znak *t* je definován jako `\char\hyphenchar\the\font` pro `\hyphenchar\the\font` v intervalu $(0, 255)$ a *t*=„nic“ pro jiné hodnoty. Obvykle *t* reprezentuje rozdělovník (divis), viz `\hyphenchar`, `\defaulthyphenchar`. Kn: 455, 95, 283, 287, 292

`\/` [h] Italská korekce. Vloží mezeru, definovanou ve fontu pro poslední použitý znak. Kn: 287, 292, 382, 455, 14, 64, 306.

`\above`⟨dimen⟩ [m] Jako `\over`, navíc s možností definice vlastní tloušťky zlomkové čáry. Kn: 292, 152, 444–445, 143.

`\abovedisplayshortskip` [glue] Vertikální mezera mezi textem a rovnicí (nad rovnicí), pokud poslední řádek textu je krátký (plain: 0pt plus 3pt). Kn: 189, 274, 348, 415.

`\abovedisplayskip` [glue] Vertikální mezera mezi textem a rovnicí (nad rovnicí) (plain: 12pt plus 3pt minus 9pt). Kn: 189, 190, 194, 274, 291, 348, 415.

`\abovewithdelims`⟨delim1⟩⟨delim2⟩⟨dimen⟩ [m] Jako `\above` společně se závorkami ⟨delim1⟩ a ⟨delim2⟩ po stranách. Kn: 292, 152, 444–445.

`\accent`⟨8-bit number⟩⟨optional assignments⟩⟨character⟩ [h] Akcent. Znak s kódem ⟨8-bit number⟩ umístí nad ⟨character⟩. Koriguje výšku a sklon písmene. Kn: 286, 9, 54, 86, 283.

`\adjdemerits` [integer] „Demerits“ (kvadrát penalty) za spojení vizuálně nekompatibilních řádků bezprostředně pod sebou (plain: 10000). Kn: 98, 273, 314, 348.

`\advance`⟨numeric variable⟩⟨optional `by`⟩⟨number⟩ [a] Součet a přiřazení. Do ⟨numeric variable⟩ se uloží její hodnota zvětšená o ⟨number⟩. Kn: 276, 21, 118–119, 218, 256, 355.

`\afterassignment`⟨token⟩ [exp] Expand procesor vrátí ⟨token⟩ až po provedení prvního přiřazení. Kn: 279, 215, 352, 364, 376, 401.

`\aftergroup`⟨token⟩ [exp] Expand procesor vrátí ⟨token⟩ až po ukončení skupiny. Kn: 279, 215, 379, 363, 374, 377

`\atop` [m] Jako `\over` ovšem bez zlomkové čáry. Tj. umístí dva objekty nad sebe. Kn: 292, 444, 152, 143, 145, 178.

`\atopwithdelims`⟨delim1⟩⟨delim2⟩ [m] Jako `\atop`, navíc kolem umístí natahovací závorky (použití např. pro kombinatorická čísla). Kn: 292, 444, 152, 324, 360.

`\badness` [i-integer] Hodnota parametru „badness“ pro naposledy sestavovaný box. Vzorec pro výpočet „badness“ je: $b = 100\times(\langle\text{skutečné}\rangle/\langle\text{povolené}\rangle)^3$, kde ke slovům ve zlomku dopište (současně) ⟨roztažení⟩ nebo ⟨stažení⟩. Pozor, pro ⟨stažení⟩ platí tento vzorec pouze pro hodnoty zlomku menší nebo rovny jedné, jinak je $b = \infty$ a pro ⟨roztažení⟩ platí vzorec jen pro $b \leq 10000$, jinak je $b = 10000$. Kn: 214, 271, 229.

`\baselineskip` [glue] Vertikální mezera mezi účařími dvou následujících řádků. Tato hodnota může být ignorována – viz `\lineskiplimit` (plain: 12pt). Kn: 80, 104, 194, 253, 274, 281, 342, 349, 78–79, 256, 351–352, 409, 414–415.

`\batchmode` [a] Nastaví se způsob zpracování, při němž TeX přeskakuje chyby a nezobrazuje vůbec nic na terminálu. Kn: 32, 277, 299, 336.

`\begingroup` [p] Otevření skupiny, která musí být zavřena nikoli alternativou pro `}`, ale příkazem `\endgroup`. Kn: 279, 21, 249, 262, 380, 407, 419.

`\belowdisplayshortskip` [glue] Vertikální mezera mezi rovnicí a textem (pod rovnicí), je-li poslední řádek před rovnicí krátký (plain: 7pt plus 3pt minus 4pt). Kn: 189, 274, 348, 415.

`\belowdisplayskip` [glue] Vertikální mezera mezi rovnicí a textem (pod rovnicí), pokud je poslední řádek před rovnicí dlouhý (plain: 12pt plus 3pt minus 9pt). Kn: 189, 190, 194, 274, 291, 348, 415.

`\binoppenalty` [integer] Penalta za rozdělení matematického výrazu v textu v místě binárního operátoru (plain: 700). Kn: 446, 101, 174, 272, 322, 348.

`\botmark` [exp] Poslední značka na aktivní stránce. Viz `\mark`. Kn: 258, 259–260, 213, 280, 262–263.

`\box`⟨8-bit number⟩ [p] Vrací box z registru ⟨8-bit number⟩ do aktivního seznamu a obsah registru vymaže. Kn: 278, 120–122, 151, 222, 346, 354, 386, 387.

`\boxmaxdepth` [dimen] Maximální povolená hloubka boxu (plain: `\maxdimen`, tj. 16383.99999pt). Kn: 81, 113, 249, 274, 255, 348.

`\brokenpenalty` [integer] Přidaná penalta za zlom stránky v místě, kde je rozdělené slovo (plain: 100). Kn: 104, 105, 272, 348.

`\catcode`⟨8-bit number⟩ [p] Výsledkem konstrukce je parametr typu integer, do nějž lze dosadit (případně číst) „category code“ znaku s kódem ⟨8-bit number⟩. (plain: 0 pro `\`, 1 pro `{`, 2 pro `}`, 3 pro `$`, 4 pro `&`, 5 pro `^^M`, 6 pro `#`, 7 pro `^`, 8 pro `_`, 9 (⟨null⟩) nepřiřazeno, 10 pro `␣`, 11 pro písmena (v češtině i akcentovaná), 12 pro zbytek, 13 pro `~`, 14 pro `%`, 15 (invalid) pro `^^?`) Kn: 271, 134, 214, 305, 39, 343, 380–382, 384, 390–391, 421, 424.

`\char`⟨number⟩ [p] Do aktivního seznamu vrací znak s kódem ⟨number⟩ z aktivního fontu. Kn: 286, 76, 86, 155, 283, 289, 452, 43–46, 340, 427.

`\chardef`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨number⟩ [a] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro sekvenci `\char`⟨8-bit number⟩. Kn: 277, 44, 121, 155, 210, 214, 215, 272, 336, 452.

`\cleaders` [v,h,m] Jako `\leaders`, navíc centruje; tj. mezera před prvním boxem z `\leaders` a posledním boxem je stejná. Kn: 224, 225–226, 357, 374.

`\closein`⟨4-bit number⟩ [p] Uzavře vstupní soubor s číslem ⟨4-bit number⟩ (programátorské `close`). Kn: 217, 280.

`\closeout`⟨4-bit number⟩ [p] Uzavře výstupní soubor s číslem ⟨4-bit number⟩ (programátorské `close`). Kn: 280, 226–228, 254, 422.

`\clubpenalty` [integer] Přidaná penalta za zlom stránky po prvním řádku odstavce (plain: 150). Kn: 104, 113, 272, 317, 348, 419.

`\copy`⟨8-bit number⟩ [p] Jako `\box`, ovšem obsah registru nemaže. Kn: 222, 120, 151, 278, 329, 374, 386, 407.

`\count`⟨8-bit number⟩ [p] Výsledkem konstrukce je parametr typu [integer]. Příkaz umožní přístup k 255 tzv. registrům typu [integer]. Kn: 271, 276, 118–122, 207–208, 346–347, 379.

`\countdef`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨8-bit number⟩ [a] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro `\count`⟨8-bit number⟩. Kn: 277, 119, 121, 210, 215, 271, 346–347.

`\cr` [p] Ukončení řádky (sloupce) v `\halign` (`\valign`). Kn: 245, 248, 275, 282, 351, 352, 385–386, 175–177, 190–197, 231–238, 412, 418, 421.

\crcr [p] Jako \cr, platný ale jen tehdy, pokud nepředchází \cr. Kn: 249, 275, 282, 385, 361–362, 412, 421.

\csname [exp] Start sestavení kontrolní sekvence, která může obsahovat jakékoli znaky vyjma primitivů. Kontrolní sekvence je ukončena slovem \endcsname Kn: 213, 40–41, 348, 375.

\day [integer] Den v měsíci. Údaj je v okamžiku spuštění TEXu načten ze systémové proměnné data a času. Kn: 273, 349, 406.

\deadcycles [s-integer] Počet momentálních vyvolání \output rutiny bez provedení akce \shipout. Kn: 255, 214, 264, 271, 283, 401.

\def [p,a] Definice nového makra. Kn: 444, 136, 199–208, 215, 275–276.

\defaulthyphenchar [integer] Hodnota pro \hyphenchar v okamžiku zavedení fontu před případnou změnou tohoto parametru (plain: `\-). Kn: 273, 348.

\defaultskewchar [integer] Hodnota pro \skewchar v okamžiku zavedení fontu před případnou změnou tohoto parametru (plain: -1). Kn: 273, 348.

\delcode⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [integer], který obsahuje informaci o vlastnostech znaku s ASCII kódem ⟨8-bit number⟩ při použití tohoto znaku jako „delimiter“ (Tj. po příkazech \left a \right). Tato informace je ve tvaru ⟨24-bit number⟩, hexadecimálně např. ABCDEF znamená, že malá varianta se hledá v rodině fontu A s kódem BC a velká v rodině fontu D s kódem EF. Ve fontu s velkou variantou se předpokládá zřetězení na postupně se zvětšující znaky, končící odkazem na segmenty, z nichž lze poskládat libovolně vysoký symbol (plain: \delcode`.=0 (prázdný delimiter) a ostatní podle přirozeného významu). Kn: 156, 290, 214, 271, 345.

\delimiter⟨27-bit number⟩ [m] Při použití v příkazech \left a \right se vysází jako „delimiter“. V takovém případě se použije nižších 24 bitů k získání analogické informace, jako u \delcode. Mimo příkaz \left, \right se vysází znak v malé verzi jako math objekt třídy, která je definovaná ve zbylých třech bitech. Kn: 156, 289–290, 359.

\delimiterfactor [integer] Koeficient poměru výšky natahovací závorky (delimiter) k výšce formule, která je do závorek uzavřená. Koeficient je pronásoben tisícem (plain: 901). Kn: 446, 152, 273, 348.

\delimitershortfall [dimen] Maximální velikost části matematické formule, které je dovoleno přečnívat přes natahovací závorku (plain: 5pt). Kn: 446, 152 274, 348.

\dimen⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [dimen]. Příkaz umožní přístup k 255 tzv. registrům typu [dimen]. Kn: 271, 276, 118–122, 346–347, 349, 360, 363, 395.

\dimendef⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨8-bit number⟩ [a] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro \dimen⟨8-bit number⟩. Kn: 277, 119, 215, 346–347.

\discretionary{⟨pre-break⟩}{⟨post-break⟩}{⟨no-break⟩} [h] Místo pro rozdělení slova. Navíc definuje tvar slova při rozdělení a bez rozdělení. Například Zu\discretionary{k-}{k}{ck}er označuje slovo Zucker, které v případě rozdělení má tvar Zuk-ker. Kn: 287, 292, 95–96, 283, 286.

\displayindent [dimen] Velikost odsunutí řádku odstavce, který odpovídá místu s výskytem rovnice (viz \parshape, \hangindent). Tento parametr lze před sestavením rovnice měnit (např. v \everydisplay) a tím ovlivnit algoritmus pro horizontální usazení rovnice. Kn: 188, 190, 274, 291, 349.

\displaylimits [m] Umístění indexů je závislé na tom, zda je aktivní režim D nebo T (tj. sdandardní chování). Tento příkaz uvedený za příkazy \limits resp. \nolimits ruší jejich platnost. Kn: 292, 144, 159, 443.

\displaystyle [m] Nastaví režim D (displaystyle) pro sestavování matematického seznamu. Jedná se o základní velikost při tzv. prostorné sazbě matematiky (rovnice). Kn: 292, 141–142, 362.

\displaywidowpenalty [integer] Přidaná penalta za zlom stránky před řádkem v odstavci, za nímž následuje rovnice (plain: 50). Kn: 104, 272, 348.

\displaywidth [dimen] Šířka řádky odstavce, která odpovídá místu s výskytem rovnice. Tento parametr lze před spuštěním algoritmu pro sestavení rovnice měnit (např. v \everydisplay) a tím ovlivnit horizontální usazení rovnice. Kn: 188, 190, 274, 349.

\divide⟨numeric variable⟩⟨optional by⟩⟨number⟩ [a] Hodnotu ⟨numeric variable⟩ celočíselně podělí číslem ⟨number⟩ a uloží zpět do ⟨numeric variable⟩. Kn: 276, 118–119, 218–219, 391, 397, 398, 417.

\doublehyphendemerits [integer] „Demerits“ (kvadrát penalty) za zlom řádků tak, že dva řádky těsně pod sebou končí rozděleným slovem (plain: 10000). Kn: 98, 273, 348, 451.

\dp⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [dimen]. Umožňuje přístup k hodnotě „hloubka boxu“, která odpovídá boxu z registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 388–389, 120, 271, 316, 417.

\dump [v] Uloží obsah paměti do binárního souboru s příponou .fmt. Příkaz je možný jen v IniTEXu a není možný uvnitř skupiny. Kn: 283, 286, 336, 344.

\edef [p,a] Jako \def s tím rozdílem, že se záměnný seznam expanduje před přiřazením nové kontrolní sekvenci a nikoli až v okamžiku použití sekvence. Kn: 275, 215–216, 328, 348, 373–374.

\else [exp] Součást konstrukce \if xy .. \else .. \fi. Kn: 213, 207, 210.

\emergencystretch [dimen] Přidaný parametr roztahovatelnosti ke každé mezeře typu „glue“ při neúspěšném prvním a druhém průchodu algoritmu řádkového zlomu, tj. když startuje třetí (poslední) průchod. Viz \tolerance, \pretolerance. Kn: 107, 274.

\end [v] Není-li hlavní vertikální seznam prázdný, pak přidá \vfill a vyvolá \output rutinu. V každém případě ukončí běh TEXu. Kn: 264, 283, 23, 26, 87, 286, 299, 27, 336, 403.

\endcsname [exp] Ukončení a kompletování kontrolní sekvence zahájené slovem \csname. Kn: 213, 40–41, 283, 348, 375.

\endgroup [p] Ukončuje skupinu, která byla otevřena pomocí \begingroup. Kn: 279, 21, 249, 262, 380, 407, 419.

\endinput [exp] Ukončí čtení ze souboru po dočtení aktivního řádku. Kn: 214, 47.

\endlinechar [integer] Hodnota ASCII kódu znaku, který je input procesorem vždy připojen na konec každého řádku (plain: 13). Kn: 48, 348, 273, 331, 390–391.

\eqno [m] Konstrukce $$⟨display math mode material⟩\eqno⟨math mode material⟩$$ umožní umístit vpravo od centrované rovnice např. číslo rovnice. Kn: 293, 189–191, 193, 375–376, 186–187.

\errhelp [tokens] Co se zobrazí na terminálu, pokud uživatel při chybě žádá podrobnější vysvětlení příkazem H. Kn: 280, 275, 347.

\errmessage⟨general text⟩ [p] Vyvolá se chybová rutina a vypíše se základní chybové hlášení ve tvaru ⟨general text⟩. Kn: 279–280, 216, 347, 418.

\errorcontextlines [integer] Maximální počet dalších řádků s postupně hloub a hloub expandovanými makry, které se mají zobrazit při chybě (plain: 5). Kn: 34, 273, 348.

\errorstopmode [a] Nastaví se způsob zpracování, při němž TEX se zastaví při každé chybě a nabídne iteraktivní řešení (otazník na terminálu). Kn: 32, 33, 277, 299.

\escapechar [integer] Číslo kódu prvního znaku, který se použije při konverzi z kontrolní sekvence do řady „tokens“. Např. při příkazu \string nebo \write. Kn: 228, 348, 40, 213, 273, 308, 377.

\everycr [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy po příkazu \cr nebo po platném příkazu \crcr. Kn: 275, 362.

\everydisplay [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy po otevíracím $$ při startu sestavení rovnice. Kn: 287, 179, 275, 326.

\everyhbox [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy po otevíracím { při startu sestavení horizontálního seznamu. Kn: 275, 279.

\everyjob [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy při spuštění TEXu. Tento parametr má smysl naplnit při IniTEXu. Kn: 275.

\everymath [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy po otevíracím $ při startu sestavení math. seznamu v textu. Kn: 287, 293, 179, 275, 326.

\everypar [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy při přechodu do odstavcového režimu. Kn: 282, 283, 215, 253, 275, 105, 262, 333, 381, 407, 421.

\everyvbox [tokens] Seznam „tokens“, který expand procesor vloží vždy po otevíracím { při startu sestavení vertikálního seznamu. Kn: 275, 279.

\exhyphenpenalty [integer] Penalta za zlom řádku v místě \discretionary v případě, že ⟨pre-beak⟩ text je prázdný. Tj. nikoli pro \- (plain: 50). Kn: 96, 272, 262, 348.

\expandafter⟨token1⟩⟨token2⟩ [exp] Expand procesor nejprve expanduje ⟨token2⟩ a pak se vrátí k expanzi ⟨token1⟩, přičemž výsledek expanze ⟨token2⟩ zůstává v lineárním seznamu „tokens“ na svém místě a čeká na další zpracování. Například výsledek expanze ⟨token2⟩ může vstupovat jako parametr(y) pro expanzi ⟨token1⟩. Kn: 213, 215, 40, 260, 308, 330, 348, 374–380.

`\fam` [integer] Číslo aktivní matematické rodiny fontů Kn: 289–290, 154–159, 273, 346–347, 351, 358, 414–415.

`\fi` [exp] Součást konstrukce `\if xy .. \else .. \fi` Kn: 213, 207, 210.

`\finalhyphendemerits` [integer] „Demerits“ (kvadrát penalty) za rozdělení slova na konci předposledního řádku odstavce. Kn: 98, 273, 106, 348, 451.

`\firstmark` [exp] První značka na aktivní stránce. Viz `\mark`. Kn: 258, 213, 259–260, 280.

`\floatingpenalty` [integer] Penalta přidaná za roztržení objektu „insert“ na více stránek. Kn: 123–125, 272, 281, 363.

`\font`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨filename⟩⟨at clause⟩ [a] Zavede se nový font z `.tfm` souboru a přiřadí se mu jméno ⟨control sequence⟩. Kn: 213, 276, 16–17, 60, 210, 214–215, 271.

`\fontdimen`⟨number⟩⟨font⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [dimen]. Umožní se přístup do ⟨number⟩-tého parametru „fontdimen“ fontu ⟨font⟩. Kn: 271, 277, 433, 76, 157, 214, 441, 447, 179, 355–356, 375, 390.

`\fontname`⟨font⟩ [exp] Vrátí jméno souboru, které odpovídá fontu ⟨font⟩. Kn: 213, 214.

`\futurelet`⟨control sequence⟩⟨token1⟩⟨token2⟩ [a, exp] Do ⟨control sequence⟩ se přiřadí ⟨token2⟩, pak se expanduje ⟨token1⟩, přičemž ⟨token2⟩ zůstává v lineárním seznamu „tokens“ na svém místě a čeká na expanzi příp. jiné zpracování. Kn: 207, 215, 277, 262, 363, 375–377, 423.

`\gdef` [a] Ekvivalent `\global\def`. Kn: 206, 215, 275, 352, 407.

`\global` [p] Následující definice či jiné přiřazení je globální, tj. přesahuje hranice aktuální skupiny. Kn: 275, 119, 206, 232, 256, 301, 307, 346, 21, 218.

`\globaldefs` [integer] Je-li tento parametr kladný, pak všechna přiřazení jsou automaticky „global“. Je-li záporný, pak všechna přiřazení jsou automaticky „local“ bez závislosti na existenci slova `\global`. Je-li nulový, pak přiřazení je lokální právě tehdy, když není použito slovo `\global` (explicite: 0). Kn: 275, 238, 273.

`\halign`⟨box specification⟩`{`⟨alignment material⟩`}` [v,m] Sestavení řádků tak, aby jednotlivé části řádků lícovaly do sloupců podle úvodní specifikace. Kn: 282, 291, 117, 190, 193, 194, 235–249, 286, 302, 352, 326, 361–362, 386, 392.

`\hangafter` [integer] Specifikace těch řádků v odstavci, kterých se týká `\hangindent`. Kladná hodnota: odsazení se netýká prvních `\hangafter` řádků; záporná hodnota: odsazení se netýká posledních `-\hangafter` řádků. Kn: 102, 103–104, 273, 348–349, 419.

`\hangindent` [dimen] Velikost odsazení těch řádků v odstavci, které jsou specifikované hodnotou `\hangafter`. Kladná hodnota: Odsazení zleva; záporná hodnota: odsazení zprava (výchozí hodnota: 0pt – neodsazovat). Kn: 102, 274, 349, 262, 407.

`\hbadness` [integer] Maximální hodnota „badness“, při níž TeX ještě nekřičí `Overfull/Underfull \hbox`. Kn: 302, 29, 272, 401, 348, 387–388.

`\hbox`⟨box specification⟩`{`⟨horizontal material⟩`}` [h,v,m] Sestaví horizontální box. Kn: 64–67, 77, 86, 93, 151, 159, 163, 175, 179, 185–186, 221, 111, 278, 282, 388–389.

`\hfil` [h] Vloží „glue“ stejně jako příkaz `\hskip 0pt plus 1fil`, tj. libovolně natahovací mezeru. Kn: 71–72, 194, 235–237, 283, 285, 290, 397.

`\hfill` [h] Vloží „glue“ stejně jako příkaz `\hskip 0pt plus 1fill`, tj. libovolně natahovací mezeru, která anuluje mezery typu `\hfil`. Kn: 71–72, 142, 177, 194, 233, 283, 285, 290.

`\hfilneg` [h] Vloží „glue“ stejně jako příkaz `\hskip 0pt minus 1fil`, tj. libovolně stahovací mezeru. Kn: 72, 100, 233, 283, 285, 290, 397.

`\hfuzz` [dimen] Velikost přesazení přes stanovenou šířku `\hbox`u, která se toleruje místo aby se ohlásilo `Overfull \hbox` (plain: 0.1pt). Kn: 302, 30, 274, 348, 387–388.

`\hoffset` [dimen] Vzdálenost počátku souřadnic (který je vlevo nahoře) od levého okraje papíru mínus 1in v okamžiku akce `\shipout`. Tj. `\hoffset=0pt` způsobí umístění počátku 1in od okraje papíru (plain 0pt). Kn: 251, 274, 342.

`\holdinginserts` [integer] Pokud je parametr kladný, pak objekty typu „inserts“ nejsou umisťovány do svých boxů v okamžiku vyvolání `\output` rutiny. Kn: 125, 273, 400.

\hrule [v] Obdélník, který má implicitní šířku závislou na výsledné šířce \vboxu, v němž je použit. Implicitní výška je 0.4pt a hloubka 0pt. Všechny tři údaje se dají explicite formulovat pomocí řídicích slov width, height a depth. Kn: 281–282, 64, 85, 221–225, 286, 24, 246, 357, 420, 421.

\hsize [dimen] Šířka jednotlivých \hboxů, které se sestavují při algoritmu řádkového zlomu. Tj. šířka řádků právě sestavovaného odstavce. Výjimka – viz \hangindent a \parshape (plain: 6.5in, české nastavení A4: 159.2mm). Kn: 102, 188, 237, 251, 274, 413, 415, 26–27, 60, 257, 340–341, 348, 387, 406, 407, 417.

\hskip⟨glue⟩ [h] Vloží „glue" (horizontální mezeru) požadované hodnoty. Je-li ve vertikálním režimu, nejprve přejde do odstavcového režimu. Kn: 285, 71, 86, 168, 283, 290, 314.

\hss [h] Vloží „glue" stejně jako příkaz \hskip 0pt plus 1fil minus 1fil, tj. libovolně stahovací i natahovací mezeru. Kn: 71, 233, 283, 285, 290, 442, 82–83.

\ht⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [dimen]. Umožňuje přístup k hodnotě „výška boxu", která odpovídá boxu z registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 388–389, 120, 271, 417.

\hyphenation⟨general text⟩ [a] Uživatelská definice výjimek z pravidel dělení. Slo-va se pí-šou tak-to a od-dě-lu-jí se me-ze-ra-mi. Kn: 452–453, 277, 455, 419.

\hyphenchar⟨font⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [integer]. Příkaz umožní přístup k registru „hyphenchar" daného fontu ⟨font⟩. Tato hodnota určuje kód znaku, který uvnitř slova způsobí, že se za něj automaticky vloží \discretionary{}{}{}. Většinou nastaveno na znak -, takže např. „je-li" se rozdělí jako „je-li" a nikoli jako „je--li". Vysokou hodnotou \exhyphenpenalty lze dělení tohoto typu potlačit. Druhý význam pro \hyphenchar⟨font⟩: Parametr odpovídá kódu znaku, který se použije jako rozdělovník v daném fontu. Je-li roven -1, je dělení slov v daném fontu potlačeno. Kn: 271, 277, 95, 214, 273, 286, 351, 395, 454, 455, 414.

\hyphenpenalty [integer] Penalta za rozdělení slova obecně (plain: 50). Kn: 96, 101, 272, 348, 451.

\if⟨token1⟩⟨token2⟩ [exp] Test, zda ASCII kódy se rovnají. Pro stručnost nebudeme konstrukci \if xy ⟨true text⟩ \else ⟨false text⟩\fi pro všechny typy příkazů \if znova vypisovat. Expand procesor zpracovává ⟨true text⟩ pokud test dopadl kladně, jinak ⟨false text⟩. Část \else ⟨false text⟩ je nepovinná. Příkazy \if mohou být vnořené. Toto platí pro všechny typy příkazů \if. Kn: 209, 210–211, 307, 377, 379.

\ifcase⟨number⟩⟨case0⟩\or...\or⟨case$_n$⟩\else⟨others⟩\fi [exp] Větvení zpracování podle ⟨number⟩ na $n+1$ větví. Kn: 210, 349, 373, 390, 406.

\ifcat⟨token1⟩⟨token2⟩ [exp] Test na shodu hodnot \catcode. Kn: 209, 210, 307, 377.

\ifdim⟨dimen1⟩⟨relation⟩⟨dimen2⟩ [exp] Porovnávají se velikosti typu [dimen]. Kn: 209, 353, 387, 417.

\ifeof⟨4-bit number⟩ [exp] Test, zda vstupní soubor s číslem ⟨4-bit number⟩ není načten až do konce. Soubor je přiřazen příkazem \openin a čten příkazem \read. Kn: 210, 217.

\iffalse [exp] Test dopadne vždy „false". Použití pro implementaci logického typu boolean. Kn: 210, 211, 260–261, 348, 385–386.

\ifhbox⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda \box⟨8-bit number⟩ je \hbox. Kn: 210, 392, 399.

\ifhmode⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda probíhá sestavení horizontálního seznamu. Kn: 209, 363.

\ifinner⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda probíhá sestavení vnitřního seznamu. Tedy nikoli hlavního vertikálního, odstavcového ani „display" matematického. Kn: 209.

\ifmmode⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda probíhá sestavení matematického seznamu. Kn: 209, 215, 240, 353, 356, 360, 423.

\ifnum⟨number1⟩⟨relation⟩⟨number2⟩ [exp] Porovnávají se velikosti typu [integer]. Kn: 209, 208, 218–219.

\ifodd⟨number⟩ [exp] Test, zda číslo je liché. Kn: 209, 207, 416, 418–419.

\iftrue [exp] Test dopadne vždy „true". Použití pro implementaci logického typu boolean. Kn: 210, 211, 260–261, 348.

\ifvbox⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda \box⟨8-bit number⟩ je \vbox. Kn: 210.

\ifvmode⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda probíhá sestavení vertikálního seznamu. Kn: 209.

\ifvoid⟨8-bit number⟩ [exp] Test, zda \box⟨8-bit number⟩ je prázdný. Kn: 210, 256.

`\ifx`⟨token1⟩⟨token2⟩ [exp] Jediný `\if`, kde „tokens“ pro zpracování podmínky se berou v neexpandovaném tvaru. Test, zda jsou makra ⟨token1⟩ a ⟨token2⟩ zcela stejně definovaná, případně test na shodu ASCII kódu i „category“ kódu znaku současně. Kn: 210, 384, 215, 307, 375–377, 418.

`\ignorespaces` [p] Ignoruje všechny následující ⟨space tokens⟩ až po první ⟨token⟩ jiného typu. Kn: 279, 333, 355, 424.

`\immediate` [p] Pokud toto slovo předchází (jako prefix) před `\write`, `\closein` a dalšími O/I příkazy, provede se I/O operace okamžitě, tedy nikoli až v okamžiku akce `\shipout`. Kn: 280, 226–228, 422, 423.

`\indent` [p] Vynucený start odstavcového režimu, přičemž se vloží nejprve box o šířce `\parindent`. Uvnitř odstavcového režimu je příkaz bez funkce. Kn: 282, 286, 291, 89, 94, 101, 263, 355.

`\input`⟨file name⟩ [exp] Přesměrování vstupu na specifikovaný soubor. Po přečtení tohoto souboru se pokračuje dále ve čtení aktuálního souboru. Příkaz může způsobit i vnořené čtení více souborů. Kn: 214, 7, 9, 47, 199, 217, 382–383, 25–27, 380, 403, 422.

`\inputlineno` [i-integer] Číslo zrovna čtené řádky ze zrovna čteného souboru. Kn: 214, 271.

`\insert`⟨8-bit number⟩`{`⟨vertical mode material⟩`}` [p] Přidá materiál do boxu pro objekt typu `\insert`, reprezentovaný parametry `\box`⟨8-bit number⟩, `\count`⟨8-bit number⟩, `\dimen`⟨8-bit number⟩ a `\skip`⟨8-bit number⟩. Dále vkládá značku o novém výskytu objektu typu `\insert` do hlavního vertikálního seznamu. Použití pro tzv. „plovoucí objekty“ a poznámky pod čarou. Kn: 122–125, 95, 259, 280–281, 416, 424, 454, 363.

`\insertpenalties` [s-integer] Součet všech penalt za roztržení všech objektů typu `\insert` na aktuální stránce. Jedná se o hodnotu q, vystupující v algoritmu stránkového zlomu. Kn: 123–125, 111, 114, 214, 254, 271, 256.

`\interlinepenalty` [integer] Přidaná penalta za zlom stránky mezi řádky uvnitř odtavce (plain: 0). Kn: 104, 272, 363, 406, 419.

`\jobname` [exp] Vrací název hlsvního souboru zpracování. Kn: 213, 214, 336.

`\kern`⟨dimen⟩ [h,v] Vloží netisknoucí výplněk dané šířky nebo výšky (závisí na režimu horizontálním nebo vertikálním). Velikost výplňku může být i záporná (záporná mezera). Kn: 280, 10, 40, 75, 87, 168, 454–455, 66, 256, 263, 306, 389, 394–395, 416, 424.

`\language` [integer] Při definici `\patterns` se tento vzor označí číslem odpovídajícím stávající hodnotě `\language`. Pak lze v textu přepínat hodnotu `\language` a tím přepínat mezi více `\patterns` a to i uvnitř odstavce (viz `\setlanguage`). `\language` je celé číslo mezi nulou a 255, tj. max. množství `\patterns` je 256. Podobně jako `\patterns` je tímto číslem ovlivněn příkaz `\hyphenation` a parametry `\lefthyphenmin`, `\righthyphenmin`. Kn: 455, 273, 346.

`\lastbox` [p] Vrací hodnotu posledního tiskového objektu v aktuálním seznamu za předpokladu, že se jedná o `\hbox` nebo `\vbox`. Jeho použití způsobí vymazání tohoto boxu ze seznamu. Nefunguje v hlavním vertikálním seznamu. Kn: 278, 222, 354, 392, 398, 399.

`\lastkern` [i-dimen] Velikost tiskového výplňku, pokud je posledním v právě zpracovávaném seznamu. Jinak nula. Kn: 214, 271.

`\lastpenalty` [i-integer] Hodnota penalty, je-li tato posledním objektem v právě zpracovávaném seznamu. Jinak nula. Kn: 214, 271.

`\lastskip` [i-glue] Hodnota „glue“, je-li posledním objektem v právě zpracovávaném seznamu. Jinak nula. Kn: 214, 271, 223, 392.

`\lccode`⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametrem typu [integer]. Jedná se o kód malé alternativy znaku s kódem ⟨8-bit number⟩. Tím lze pro každý znak definovat chování algoritmu `\lovercase`. Kn: 41, 214, 271, 345, 452–454.

`\leaders`⟨box or rule⟩⟨vertical/horizontal/mathematical skip⟩ [v,h,m] Jedná se o zobecněné „glue“, které je vyplněno opakovaně definovaným boxem, nebo natahovacím obdélníkem ⟨rule⟩ v příslušném směru. Pro případ s boxy se usazení prvního boxu počítá podle okraje vnějšího boxu, v němž je příkaz `\leaders` obsažen. Například při opakovaném použití `\leaders` v řádcích pod sebou lícují pod sebou i jednotlivé boxy z `\leaders`, protože první box je usazen tak, že vzdálenost tohoto boxu od levého okraje řádku je celočíselným násobkem šířky opakovaného boxu. Tím se dosáhne, že třeba tečky v obsahu skutečně lícují pod sebou. Kn: 224, 95, 110, 223, 225, 357, 392–394.

`\left` [m] Následující znak se použije ve smyslu otevírací natahovací závorky. Kn: 292, 155–157, 196, 437, 148–150, 171.

`\lefthyphenmin` [integer] Minimální počet znaků v části slova před rozdělením (implicite: 2 i pro češtinu), tj. je možné ta-kové dě-lení slov. Kn: 454, 273, 455, 364.

`\leftskip` [glue] Mezera, která je umístěna na levé straně každé řádky v okamžiku sestavování odstavce. Kn: 100, 274, 317, 407, 419.

`\leqno` [m] Jako `\eqno`, ovšem text za tímto slovem se umístí vlevo od centrované rovnice. Kn: 293, 189, 375–376, 187.

`\let`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨token⟩ [a] Daná ⟨control sequence⟩ dostane stejný význam, jako ⟨token⟩. Tento ⟨token⟩ může být cokoli, tedy znak, makro, registr nebo primitiv. Kn: 277, 206–207, 215, 307, 309, 352, 376.

`\limits` [m] Toto slovo za objektem třídy ⟨math-op⟩ změní sazbu indexů nahoře a dole v textovém režimu. Indexy se nebudou sázet po pravé straně objektu ⟨math-op⟩, ale nad a pod ním. Viz též `\nolimits`, `\dispaylimits`. Kn: 292, 144, 159, 443, 359.

`\linepenalty` [integer] Penalta přidaná za zlom každého řádku (plain: 10). Kn: 98, 272, 314, 316, 348.

`\lineskip` [glue] Vertikální mezera mezi spodní částí jednoho a horní částí druhého řádku, v případě, že nelze použít `\baselineskip`. Viz `\lineskiplimit` (plain: 1pt). Kn: 78–80, 104, 194, 274, 281, 349, 351–352.

`\lineskiplimit` [dimen] Je-li vertikální mezera mezi spodní částí jednoho a horní částí druhého řádku menší, než `\lineskiplimit` při použití `\baselineskip`, pak se druhý řádek vertikálně usadí nikoli podle `\baselineskip`, ale podle `\lineskip` (plain: 0pt). Kn: 78–80, 104, 194, 274, 281, 349, 351–352, 362.

`\long` [p] Je-li toto slovo uvedeno jako prefix příkazu `\def` (resp. `\edef` apod.), je možno, aby parametr takto definovaného makra obsahoval ⟨token⟩ `\par`. Jinak TeX v takovém případě hlásí z bezpečnostních důvodů chybu. Kn: 205–206, 210, 275, 331, 375, 378, 382.

`\looseness` [integer] Počet řádků, o kolik má být odstavec delší (kladná hodnota) nebo kratší (záporná hodnota), než představuje ideální řádkový zlom bez tohoto doplňujícího požadavku. Kn: 103–104, 109, 273, 349, 342.

`\lower`⟨dimen⟩⟨box⟩ [h] Box se umístí o ⟨dimen⟩ níže, než by odpovídalo sazbě boxu bez použití tohoto primitivu. Kn: 285, 290, 80, 151, 179, 66.

`\lowercase`⟨general text⟩ [exp] Konvertuje ⟨general text⟩ (uzavřený ve složených závorkách) do malých písmen podle hodnot `\lccode`. Kn: 279, 41, 215, 307, 345.

`\mag` [integer] 1000×koeficient zvětšení celého dokumentu, který se ukládá na jediné místo do `.dvi` souboru při první akci `\shipout`. Na konci běhu se kontroluje, zda tato hodnota nebyla změněna (výchozí hodnota: 1000). Kn: 60, 270, 273, 348.

`\mark`⟨general text⟩ [a] Označení značky v textu. Na příslušný ⟨general text⟩ (bez vnějších složených závorek) se později expandují sekvence `\botmark`, `\topmark` a `\firstmark` (případně alternativa s příkazy `\split...`). Kn: 280, 95, 157, 216, 258–263, 417, 454.

`\mathaccent`⟨15-bit number⟩⟨math field⟩ [m] Umístí akcent nad ⟨math field⟩ Vlastnost akcentu (třída math objektu, příslušnost k rodině fontů, kód ve fontu) je specifikována v ⟨15-bit number⟩ stejně jako v `\mathchar`. Kn: 291, 443, 157, 170, 359.

`\mathbin`⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-bin⟩. Kn: 155, 291, 361.

`\mathchar`⟨15-bit number⟩ [m] Vysadí se symbol jako math. objekt. Třída tohoto objektu, příslušnost k rodině fontů a kód ve fontu jsou specifikovány v ⟨15-bit number⟩. Např. hexadecimální vyjádření tohoto čísla 6ABC značí objekt třídy 6 sázený z rodiny fontu A z pozice BC. Kn: 155, 289.

`\mathchardef`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨15-bit number⟩ [m] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro `\mathchar`⟨15-bit number⟩. Kn: 155, 199, 214, 215, 272, 277, 289, 336, 394.

`\mathchoice{`*D*`}{`*T*`}{`*S*`}{`*SS*`}` [m] Větvení zpracování matematického seznamu do čtyř větví podle toho, zda je zpracování v režimu „textstyle“, „displaystyle“, „scriptstyle“, nebo „sriptscriptstyle“. Kn: 151, 157, 292.

`\mathclose`⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-close⟩. Kn: 155, 291, 322, 359.

\mathcode⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [integer]. Obsahuje 15 bitové číslo, které obsahuje stejné údaje pro matematický objekt, jako v příkaze \mathchar. Tento objekt bude sázen vždy při výskytu znaku s ASCII kódem ⟨8-bit number⟩ v matematickém režimu. Kn: 154–155, 134, 214, 271, 289, 319, 326, 344.

\mathinner⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude sázen jako ⟨inner⟩ atom. Kn: 155, 171, 199, 291, 359.

\mathop⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-op⟩ Kn: 155, 178, 291, 324–325, 361.

\mathopen⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-open⟩ Kn: 155, 291, 322, 359.

\mathord⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-ord⟩ Kn: 88–89, 455, 291.

\mathpunct⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-punct⟩ Kn: 155, 291.

\mathrel⟨math field⟩ [m] Příslušný ⟨math field⟩ bude třídy ⟨math-rel⟩ Kn: 155, 291, 359–361.

\mathsurround [dimen] Velikost netisknoucího výplňku před a za každou matematickou formulí uvnitř textu. Kn: 97, 274, 305, 314, 323, 447, 162, 353.

\maxdeadcycles [integer] Max. povolený počet opakování \output rutiny bez použití akce \shipout. (IniTEX: 25). Kn: 255, 273, 384.

\maxdepth [dimen] Maximální povolená hloubka stránkového boxu (plain: 4pt). Kn: 123–125, 274, 400, 112–114, 255, 262–263, 348, 415.

\meaning [exp] Vrací význam následující kontrolní sekvence. Příkaz se dá použít na zjištění, jak je definováno makro. Je-li zkoumaná kontrolní sekvence primitiv, pak příkaz pracuje stejně jako \string. Kn: 213–215, 336, 382.

\medmuskip [muglue] Hodnota střední matematické mezery, např. mezi atomy ⟨ord⟩ a ⟨bin⟩ (plain: 4mu plus 2mu minus 4mu). Kn: 167–168, 274, 349, 446.

\message⟨general text⟩ [p] Příslušný ⟨general text⟩ ve složených závorkách se vypíše na terminál a do .log souboru bez skoku na nový řádek. Kn: 279, 216, 227–228, 328, 217–218, 308, 343–344, 355.

\mkern [m] Jako \kern, ovšem měřeno v „math. units“. Kn: 280, 442, 168.

\month [integer] Číslo měsíce. Údaj je při startu TEXem načten ze systémové proměnné data a času. Kn: 273, 349, 406.

\moveleft⟨dimen⟩⟨box⟩ [v] Box je vysázen o ⟨dimen⟩ vlevo, než by odpovídalo sazbě téhož boxu bez použití tohoto primitivu. Kn: 282, 80–81, 287.

\moveright⟨dimen⟩⟨box⟩ [v] Box je vysázen o ⟨dimen⟩ vpravo, než by odpovídalo sazbě téhož boxu bez použití tohoto primitivu. Kn: 282, 80–81, 221.

\mskip [m] Jako \hskip, ovšem měřeno v „math. units“. Kn: 290, 168, 442.

\multiply⟨numeric variable⟩⟨optional by⟩⟨number⟩ [a] Násobek a přiřazení. Do ⟨numeric variable⟩ se uloží její hodnota pronásobená ⟨number⟩. Kn: 276, 349, 118–119, 218, 391, 398.

\muskip⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [muglue]. Příkaz umožní přístup k 255 tzv. registrům typu [muglue]. Kn: 271, 276, 118, 168.

\muskipdef⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨8-bit number⟩ [a] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro \muskip⟨8-bit number⟩. Kn: 277, 119, 215.

\newlinechar [integer] Znak s tímto ASCII kódem se při \write konvertuje do znaku pro konec řádku (plain: −1). Kn: 228, 273, 348.

\noalign⟨filler⟩{⟨vertical (horizontal) mode command⟩} [p] Specifikace vertikálního (horizontálního) materiálu, který se má vložit mezi řádky (sloupce) v \halign (\valign). Kn: 237, 282, 285, 176, 191, 249, 286, 193, 246.

\noboundary [h] Potlačení sazby hraničního (neviditelného) znaku, který se tiskne před a za každé slovo. Tento znak lze využít pro sazbu tzv. koncových ligatur. Kn: 286, 283, 290.

\noexpand⟨token⟩ [exp] Příslušný ⟨token⟩ zůstává neexpandovaný. Kn: 209, 213, 215, 216, 348, 377, 424.

\noindent [p] Vynucený start odstavce, přičemž odstavec nemá na začátku odsazení. Uvnitř odstavcového módu je bez funkce. Kn: 283, 86, 188, 286, 291, 262–263, 340–341, 355, 419.

\nolimits [m] Toto slovo za objektem třídy ⟨math-op⟩ změní sazbu indexů nahoře a dole v „display“ režimu. Indexy se budou sázet po pravé straně objektu ⟨math-op⟩, a nikoli nad a pod ním. Viz též \limits, \displaylimits. Kn: 292, 144, 159, 358, 361.

`\nonscript` [m] Následující „glue“ bude použito jen v „textstyle“ nebo „displaystyle“, nikoli však v „scriptstyle“ nebo „scriptscriptstyle“. Kn: 290, 179, 442, 446.

`\nonstopmode` [a] Nastaví se způsob zpracování, při němž TEX přeskakuje chyby a hlášení o chybách na obrazovce roluje. Na rozdíl od `\scrollmode` navíc přeskakuje nenalezené `\input` soubory. Kn: 32, 277, 299.

`\nulldelimiterspace` [dimen] Šířka prázdného „delimiteru“, tj. delimiteru s kódem nula. V plainu i LATEXu je prázdný delimiter reprezentován tečkou pomocí příkazu `\delcode‘\.=0`, tj. třeba příkaz `\left.` způsobí vložení mezery definované tímto parametrem (plain: 1.2pt). Kn: 442, 150, 274, 348.

`\nullfont` [font] Jedná se o kontrolní sekvenci typu [font], která je známá už před prvním použitím příkazu `\font` (v IniTEXu). Reprezentuje prázdný font. Kn: 14, 153, 271, 443.

`\number`⟨number⟩ [exp] Vrací desítkovou reprezentaci čísla jako sekvenci znaků. Kn: 213, 40–41, 214, 252, 406, 424.

`\omit` [p] Ignorovat odpovídající vzor tabulky v `\halign` (`\valign`). Kn: 240, 243–244, 282, 246–247.

`\openin`⟨4-bit number⟩⟨equals⟩⟨filename⟩ [p] Otevře soubor pro čtení příkazem `\read` (programátorské `assign`). Kn: 216–217, 280.

`\openout`⟨4-bit number⟩⟨equals⟩⟨filename⟩ [p] Otevře soubor pro zápis příkazem `\write` (programátorské `assign`). Kn: 280, 226–228, 254, 422, 423.

`\or` [exp] Separátor údajů v konstrukci `\ifcase`. Kn: 213, 210, 406.

`\outer` [p] Prefix pro `\def`, `\edef` apod. Způsobí, že volání makra nesmí být dále použito v těle definice. Kn: 206, 210, 275, 354, 357, 418–419, 422.

`\output` [tokens] „Token-list“ definující `\output` rutinu, která se vyvolá vždy, když TEX rozhodne o stránkovém zlomu. Kn: 253, 125, 275, 370, 254–257, 364, 417.

`\outputpenalty` [integer] Obsahuje hodnotu penalty v místě stránkového zlomu, nebo 10000. Lze například v `\output` rutině načíst tuto hodnotu, a podle toho se větvit. Kn: 125, 273, 349, 400, 254–255, 417.

`\over` [m] Zlomek. Konstrukce `{`⟨numerator⟩`\over`⟨denominator⟩`}` vytvoří příslušný zlomek jako atom třídy ⟨inner⟩. Zlomek může být jakkoli složený z dalších zlomků. Viz též `\above`, `\atop` a alternativy `\..withdelims`. Kn: 152, 292, 437, 444–445, 139–141, 148.

`\overfullrule` [dimen] Šířka černých obdélníčků na konci nesprávně zalomených řádků při `Overfull \hbox` (plain: 5pt, LATEX: 0pt). Kn: 274, 307, 348.

`\overline`⟨math field⟩ [m] Vytvoří nový atom třídy ⟨inner⟩, obsahující ⟨math field⟩ společně s čarou nad tímto polem. Kn: 141, 170, 291, 443, 130–131.

`\overwithdelims`⟨delim1⟩⟨delim2⟩ [m] Jako `\over`. Navíc jsou po stranách natahovací závorky. Kn: 292, 444–445, 152.

`\pagedepth` [s-dimen] Hloubka boxu reprezentujícího tiskový materiál aktivní stránky. Kn: 114, 123, 214, 271.

`\pagefilllstretch` [s-dimen] Součet vertikálních natahovatelností řádu 3 na aktivní stránce. Kn: 114, 214, 271.

`\pagefillstretch` [s-dimen] Součet vertikálních natahovatelností řádu 2 na aktivní stránce. Kn: 114, 214, 271.

`\pagefilstretch` [s-dimen] Součet vertikálních natahovatelností řádu 1 na aktivní stránce. Kn: 114, 214, 271.

`\pagegoal` [s-dimen] Vertikální rozměr zbylého prázdného místa na aktivní stránce. Výchozí hodnota pro prázdnou stránku je `\vsize` a tato hodnota se postupně zmenšuje. Kn: 114, 123, 214, 271.

`\pageshrink` [s-dimen] Součet vertikálních stahovatelností řádu 0 na aktivní stránce. Vyšší řád stahovatelnosti nelze pro aktivní stránku použít, takže např. `\vss` v hlavním vertikálním seznamu způsobí chybu. Kn: 114, 123, 214, 271.

`\pagestretch` [s-dimen] Součet vertikálních natahovatelností řádu 0 na aktivní stránce. Kn: 114, 214, 271.

`\pagetotal` [s-dimen] Výška zaplněného textu na stránce (bez stahovatelnosti a natahovatelnosti). Kn: 114, 123, 214, 271.

`\par` [p] Ukončí odstavcový režim a vyvolá algoritmus pro řádkový zlom. Pak přejde do vertikálního režimu. Je-li příkaz `\par` použit ve vertikálním režimu, pak je ignorován. Kn: 47, 283, 286, 86–87, 100, 135, 202, 249, 262, 351, 340, 380–381.

`\parfillskip` [glue] Mezera, která se vloží na kones horizontálního seznamu bezprostředně před vyvoláním algoritmu řádkového zlomu (plain: 0pt plus 1fil). Kn: 286, 100, 188, 274, 307, 332, 315, 348, 394, 419.

`\parindent` [dimen] Šířka prvního prázdného boxu v odstavci, tj. velikost odstavcové zarážky. Kn: 86, 100, 101–102, 105, 274, 282, 286, 291, 262, 342, 348, 355, 394, 406, 415.

`\parshape`⟨equals⟩⟨n⟩⟨i_1⟩⟨l_1⟩…⟨i_n⟩⟨l_n⟩ [p] Příkaz pro nastavení obecného tvaru odstavce. n [integer]: počet řádků, kterých se nastavení týká (počítáno od prvního), i_j [dimen]: odsazení j-tého řádku od levého okraje (může být i záporná hodnota), l_j [dimen]: délka j-tého řádku. Má-li odstavec více než n řádků, pak zbylé řádky mají stejnou délku i odsazení jako n-tý. Příkaz `\parshape` má lokální platnost pouze pro jeden odstavec. Tímto příkazem uvedeným na začátku odstavce lze nastavit nejrůzněji kroucené tvary odstavců „obtékající“ např. libovolný tvar obrázku. Kn: 101–102, 214, 271, 277, 283, 349, 374, 315.

`\parskip` [glue] Vertikální mezera, která se přidá do vertikálního seznamu vždy při stratu odstavce, tj. nad začátek odstavce. Do prázdného vertikálního seznamu se tato mezera nevkládá. Kn: 79, 104–105, 262, 274, 282, 342, 348, 355, 406, 417.

`\patterns`⟨general text⟩ [a] Definuje se tabulka vzorů dělení s číslem, odpovídajícím momentální hodnotě parametru `\language`. ⟨general text⟩ uzavřený ve složených závorkách se zapisuje podle speciálních pravidel, umožňující např. uspokolivě definovat pravidla dělení i pro český jazyk (⟨general text⟩ má pro český jazyk délku asi 30k, pro anglický 31k). Příkaz `\patterns` je možno použít pouze v IniTEXu. Kn: 453, 277, 455.

`\pausing` [integer] Kladná hodnota způsobí, že se TEX bude zastavovat po přečtení každého řádku ve vstupním souboru (inplicite: 0). Kn: 303, 273.

`\penalty`⟨number⟩ [p] Vloží do aktuálního seznamu penaltu dané hodnoty, která může ovlivnit algoritmus řádkového nebo stránkového zlomu (podle toho, zda je penalta vkládána do horizontálního nebo vertikálního seznamu). Například zákaz zlomu řádku (strany) v daném místě lze provést příkazem `\penalty10000`, zatímco `\penalty-10000` způsobí vynucený zlomu řádku (strany) i za cenu `Overful/Underful \hbox (\vbox)`. Hodnoty mezi těmito krajními mezemi určují „vhodnost“ či „nevhodnost“ zlomu řádku (strany) v daném místě. Kn: 280, 79, 97, 110–111, 174, 353.

`\postdisplaypenalty` [integer] Penalta za stránkový zlom těsně za rovnicí (implicite: 0). Kn: 189–190, 272.

`\predisplaypenalty` [integer] Penalta za stránkový zlom těsně před rovnicí (plain: 10000). Kn: 189–190, 272, 348.

`\predisplaysize` [dimen] Šířka posledního řádku těsně před rovnicí. Tento parametr lze načíst např. v `\everydisplay`, případně jej změnit a tím ovlivnit algoritmus pro vertikální i horizontální usazení rovnice. Kn: 188, 190, 274, 349.

`\pretolerance` [integer] Maximální povolená hodnota „badness“ pro všechny řádky při prvním průchodu algoritmu řádkového zlomu, při němž se sestavuje odstavec bez dělení slov (plain: 100). Kn: 96, 107, 272, 317, 348, 364, 394, 451.

`\prevdepth` [s-dimen] Hloubka naposledy přidaného boxu do vertikálního seznamu. Kn: 282, 79–80, 89, 271, 281.

`\prevgraf` [s-integer] Počet řádků odstavce, které byly zahrnuty do vertikálního seznamu. Kn: 103, 188, 190, 214, 271.

`\radical`⟨24-bit number⟩ [m] Sazba odmocniny. V ⟨24-bit number⟩ je vazba na příslušné fonty a kódy v těchto fontech. Odmocnina je natahovací v obou směrech a přizpůsobuje svou velikost výšce a šířce odmocňované formule. Kn: 157–159, 291, 443.

`\raise`⟨dimen⟩⟨box⟩ [h] Box se umístí o ⟨dimen⟩ výše, než by odpovídalo sazbě boxu bez použití tohoto primitivu. Kn: 285, 290, 80, 151, 179, 66–67, 193, 408.

`\read`⟨number⟩`to`⟨control sequence⟩ [a] Danou ⟨control sequence⟩ definuje (bez parametrů) jako řádek, přečtený ze vstupního souboru ⟨number⟩. Není-li soubor otevřený (viz `\openin`), pak čte řádek z terminálu. Není-li uveden prefix `\immediate`, pak se vstupní operace provede až v okamžiku akce `\shipout`. Kn: 215, 217–218, 276, 346, 401.

`\relax` [p] Nic nedělej, relaxuj. Kn: 279, 23, 25, 71, 240, 276, 307, 353.

`\relpenalty` [integer] Penalta za zlom matematické formule v místě binární relace (plain: 500). Kn: 446, 101, 174, 272, 322, 348.

`\right` [m] Následující znak se použije jako zavírací natahovací závorka. Kn: 292, 155–157, 196, 437, 148–150, 171.

`\righthyphenmin` [integer] Minimální počet znaků v části slova za rozdělením (implicite anglicky: 3) pro češtinu nastaveno na: 2, tj. je mož-né tako-vé děle-ní slov. Kn: 454, 273, 455, 364.

`\rightskip` [glue] Mezera, která je umístěna na pravé straně každé řádky v okamžiku sestavování odstavce. Kn: 100–101, 274, 393, 317, 356, 421.

`\romannumeral`⟨number⟩ [exp] Vrátí kladné číslo ⟨number⟩ jako sekvenci malých písmen, reprezentující toto číslo v římské soustavě. Např. 1993 vrátí jako `mcmxciii`. Kn: 40–41, 213, 214, 252.

`\scriptfont`⟨4-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [font], který obsahuje použitý font rodiny ⟨4-bit number⟩ pro velikost „scriptstyle“. Kn: 153, 168, 213, 271, 321, 351, 441–442, 414–415.

`\scriptscriptfont`⟨4-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [font], který obsahuje použitý font rodiny ⟨4-bit number⟩ pro velikost „scriptscriptstyle“. Kn: 153, 168, 213, 271, 351, 441–442, 414–415.

`\scriptscriptstyle` [m] Nastaví režim SS (scriptscriptstyle) pro sestavování matematického seznamu. Jedná se o index druhé úrovně. Kn: 292, 141–142, 179.

`\scriptspace` [dimen] Přidaná mezera za horním a/nebo dolním indexem (plain: 0.5pt). Kn: 274, 348, 445–446.

`\scriptstyle` [m] Nastaví režim S (scriptstyle) pro sestavování matematického seznamu. Jedná se o index první úrovně. Kn: 292, 141–142, 145, 179.

`\scrollmode` [a] Nastaví se způsob zpracování, při němž TEX přeskakuje chyby a hlášení o chybách na obrazovce roluje. Na rozdíl od `\nonstopmode` při nenalezeném `\input` souboru se ptá na jiný soubor pro nahrazení. Kn: 32, 277.

`\setbox`⟨8-bit number⟩⟨equals⟩⟨box⟩ [a] Přiřadí ⟨box⟩ do registru boxů s číslem ⟨8-bit number⟩. Takový box se dá později použít do sazby pomocí `\box`, `\copy`, `\unhbox`, `\unhcopy`, `\unvbox`, `\unvcopy`, případně číst a měnit jeho vnější rozměrové parametry pomocí `\ht`, `\dp`, `\wd`. Kn: 120, 66–67, 77, 81, 276, 386–392.

`\setlanguage`⟨number⟩ Do aktuálního seznamu uloží „whatsit“ s významem `\language=`⟨number⟩. Při běhu algoritmu pro řádkový zlom budou příslušné části horizontálního seznamu označeny požadovaným číslem `\language`. Algoritmus řádkového zlomu tedy může pracovat s více `\patterns`, `\hyphenation`, `\lefthyphenmin` a `\righthyphenmin` naráz vrámci jediného odstavce. To umožňuje střídat jazyky uvnitř odstavce. Kn: 455, 287.

`\sfcode`⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [integer]. Příkaz zpřístupní „space factor code“ pro znak s ASCII kódem ⟨8-bit number⟩. Viz `\spacefactor`. Kn: 76, 214, 271, 286, 321, 345, 351.

`\shipout`⟨box⟩ [p] Uloží tiskový materiál v ⟨box⟩u jako další stránku do `.dvi` souboru. Příkaz se používá v `\output` rutině. Levý horní roh ⟨box⟩u je od referenčního bodu stránky (1in od horního a levého okraje papíru) posunut podle parametrů `\hoffset`, `\voffset`. Při akci `\shipout` se navíc provedou všechny I/O operace (příkazy `\read`, `\write`), které jsou jako neviditelné značky uloženy v ⟨box⟩u. Výjimku tvoří příkazy `\read`, `\write`, které se provedly okamžitě, protože měly prefix `\immediate`. Kn: 227, 253–254, 279, 300, 302.

`\show`⟨token⟩ [p] Zobrazí význam ⟨token⟩ na terminálu. Kn: 215, 279, 299, 10.

`\showbox`⟨8-bit number⟩ [p] Zobrazí obsah boxu do `.log` souboru. Obsah popisuje veškerý tiskový materiál boxu v množství, které je nastaveno v `\showboxbreadth` a hloubce vnořených boxů podle `\showboxdepth`. Kn: 121, 234, 279, 66–67.

`\showboxbreadth` [integer] Počet zobrazených objektů tiskového materiálu vedle sebe při požadavku na zobrazení boxu, viz `\showbox`, `\tracingoutput` (plain: 5). Kn: 302, 273, 303, 348.

`\showboxdepth` [integer] Počet úrovní pro zobrazení vnořených boxů při požadavku na zobrazení boxu, viz `\showbox`, `\tracingoutput` (plain: 3). Kn: 302, 79, 273, 303, 348.

`\showlists` [p] Zapíše do `.log` souboru obsah aktuálně zpracovávaného seznamu, pracuje ve všech režimech, tj. zobrazí i matematický seznam. Kn: 112, 125, 279, 293, 88–89, 158–159.

`\showthe`⟨internal quantity⟩ Jako `\the` ale s výstupem na terminál. Kn: 121, 215, 279.

`\skewchar`⟨font⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [integer]. Zpřístupní ASCII kód znaku, podle něhož bude zpracováno usazení akcentu v matematickém režimu při daném fontu. Ve fontu může být tento znak obsažen v „kerning“ tabulce, která pak ovlivní sazbu akcentu v matematice. Kn: 214, 271, 273, 277, 351.

`\skip`⟨8-bit number⟩ [p] Výsledkem konstrukce je parametr typu [glue]. Příkaz umožní přístup k 255 tzv. registrům typu [glue]. Kn: 271, 276, 118–122, 346–347, 349, 352, 363, 394.

`\skipdef`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨8-bit number⟩ [a] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro `\skip`⟨8-bit number⟩. Kn: 277, 119, 215, 346–347.

`\spacefactor` [s-integer] 1000 krát hodnota koeficientu, podle nějž se deformují horizontální mezery. Při sazbě každého znaku se hodnota tohoto parametru může měnit podle „space factor code“ tohoto znaku, viz `\sfcode`. Kn: 76, 271, 285, 433, 363.

`\spaceskip` [glue] Je-li tato hodnota nenulová, pak se použije jako hodnota mezery mezi slovy. Při nule se mezislovní mezera čte z použitého fontu (implicite: 0pt). Kn: 76, 274, 429, 317, 356.

`\span` [p] Následující položka bude přesahovat jeden sloupec, definovaný ve vzoru tabulky v `\halign` (`\valign`). Kn: 243, 245, 215, 238, 248, 249, 282, 385, 244, 330.

`\special`⟨general text⟩ [p] Uloží ⟨general text⟩, který je uveden ve složených závorkách, do tiskového materiálu beze změny. Při akci `\shipout` se tak tato textová informace uloží do `.dvi` souboru, odkud ji mohou číst a zpracovávat ovladače. Používá se pro zařazení obrázků do publikace. Obrázky mohou být v libovolném grafickém formátu, který umí zpracovat ovladač. Kn: 228–229, 216, 226, 280.

`\splitbotmark` [exp] Poslední značka v boxu rozděleném pomocí operace `\vsplit`. Kn: 259, 213, 280.

`\splitfirstmark` [exp] První značka v boxu rozděleném pomocí operace `\vsplit`. Kn: 259, 213, 280.

`\splitmaxdepth` [dimen] Maximální hloubka boxu rozděleného pomocí operace `\vsplit` (plain: 4pt). Kn: 124, 274, 281, 348, 363, 417.

`\splittopskip` [glue] Jako `\topskip`, ovšem platné pro operaci `\vsplit`. Kn: 124, 274, 281, 348, 363, 397, 417.

`\string`⟨token⟩ [exp] Je-li ⟨token⟩ kontrolní sekvence, vrátí sekveci znaků, která je uvozena znakem `\escapechar`. Je-li ⟨token⟩ znak, neudělá nic. Kn: 213–214, 40–41, 215, 348, 377.

`\tabskip` [glue] Velikost vertikální (horizontální) mezery mezi sloupci (řádky) v `\halign` (`\valign`), implicite: 0pt. Kn: 237–239, 215, 274, 282, 285, 244, 247, 354.

`\textfont`⟨4-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [font], který obsahuje použitý font rodiny ⟨4-bit number⟩ pro velikost „textstyle“ a „displaystyle“. Kn: 351, 153, 168, 188, 213, 271, 441–442, 414–415.

`\textstyle` [m] Nastaví režim T (textstyle) pro sestavování matematického seznamu. Jedná se o základní velikost v textu. Kn: 292, 141–142, 326.

`\the`⟨internal quantity⟩ [exp] Expanduje obsah ⟨internal quantity⟩ do sekvence znaků v čitelné podobě. Výjimku tvoří případ `\the\font`, což vrací kontrolní sekvenci právě použitého fontu. Kn: 214–215, 216, 373, 375, 422.

`\thickmuskip` [muglue] Hodnota velké matematické mezery, např. mezi atomy ⟨ord⟩ a ⟨rel⟩ (plain: 5mu plus 5mu). Kn: 167–168, 274, 446, 349.

`\thinmuskip` [muglue] Hodnota malé matematické mezery, například mezi atomy ⟨punct⟩ a ⟨ord⟩ (plain: 3mu). Kn: 167–168, 274, 446, 349.

`\time` [integer] Počet minut po půlnoci. Údaj je v okamžiku spuštění TeXu načten ze systémové proměnné data a času. Kn: 273, 349.

`\toks`⟨8-bit number⟩ [p] Výsledkem konstrukce je parametr typu [tokens]. Příkaz umožní přístup k 255 tzv. registrům typu [tokens]. Kn: 212, 215, 262, 276.

`\toksdef`⟨control sequence⟩⟨equals⟩⟨8-bit number⟩ [a] Nová ⟨control sequence⟩ bude synonymem pro `\toks`⟨8-bit number⟩. Kn: 212, 215, 277, 347, 378.

\tolerance [integer] Maximální povolená hodnota „badness“ pro všechny řádky při druhém průchodu algoritmu řádkového zlomu, při němž se sestavuje odstavec s možným dělením slov, viz též \pretolerance, \emergencystretch (plain: 200). Kn: 96, 91, 94, 107, 272, 29–30, 317, 333, 342, 348, 364, 451.

\topmark [exp] Poslední značka z předchozí strany. Viz \mark. Kn: 258, 213, 259–260, 280.

\topskip [glue] Vertikální vzdálenost mezi horním okrajem stránky a účařím prvního řádku na stránce. Je-li výška boxu pro první řádek větší než \topskip, tento parametr se nepoužije (plain: 10pt). Kn: 113–114, 124, 256, 274, 348.

\tracingcommands [integer] Je-li roven jedné, TEX uloží do .log souboru rozklad všech použitých příkazů až na primitivy. Při hodnotě 2 a více navíc trasuje použití příkazu \if v expand procesoru (implicite: 0). Kn: 212, 88–89, 273, 299.

\tracinglostchars [integer] Je-li kladný, TEX uloží do .log souboru hlášení o nenalezených písmenech ve fontu (plain: 1). Kn: 301, 273, 348, 401.

\tracingmacros [integer] Je-li kladný, TEX uloží do .log souboru informaci o způsobu expanze všech použitých maker, včetně hodnot jejich parametrů (implicite: 0). Kn: 205, 212, 273, 329.

\tracingonline [integer] Je-li kladný, TEX zobrazí všechny trasovací informace také na terminál (implicite: 0). Kn: 303, 121, 212, 273.

\tracingoutput [integer] Je-li kladný, TEX uloží do .log souboru informaci o obsahu boxů, které jsou ukládány do .dvi souboru pomocí akce \shipout. Viz ale \showboxbreadth a \showboxdepth (implicite: 0). Kn: 254, 273, 301–302.

\tracingpages [integer] Je-li kladný, TEX uloží do .log souboru trasovací údaje o průběhu algoritmu stránkového zlomu (implicite: 0). Kn: 303, 124, 273, 112–114.

\tracingparagraphs [integer] Je-li kladný, TEX uloží do .log souboru trasovací údaje o průběhu algoritmu řádkového zlomu (implicite: 0). Kn: 303, 98–99, 273.

\tracingrestores [integer] Je-li kladný, TEX uloží do .log souboru informaci o všech hodnotách parametrů, které se obnovují po uzavření skupiny (implicite: 0). Kn: 301, 303, 273.

\tracingstats [integer] Je-li kladný, TEX uloží na konci práce do .log souboru informaci o alokaci všech uživatelských parametrů, které byly při práci použity (implicite: 0). Kn: 300, 303, 273, 383.

\uccode⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametrem typu [integer]. Jedná se o kód velké alternativy znaku s kódem ⟨8-bit number⟩. Tím lze pro každý znak definovat chování algoritmu \uppercase. Kn: 41, 241, 271, 345, 348, 377, 394.

\uchyph [integer] Je-li kladný, pak je dovoleno dělit slova začínající velkým písmenem (plain: 1). Kn: 454, 273, 348.

\underline⟨math field⟩ [m] Vytvoří nový atom třídy ⟨inner⟩, obsahující ⟨math field⟩ společně s čarou pod tímto polem. Kn: 443, 141, 291, 130–131.

\unhbox⟨8-bit number⟩ [p] Jako \box, ovšem do zpracovávaného seznamu neuloží box jako celek, ale jeho „vnitřek“, tj. horizontální seznam tiskového materiálu, který je obsažen v \hboxu uloženém v registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 285, 120, 283, 354, 356, 361, 399.

\unhcopy⟨8-bit number⟩ [p] Jako \unhbox, ovšem nemaže obsah použitého registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 285, 120, 283, 353.

\unkern [p] Pokud je posledním objektem ve zpracovávaném seznamu \kern, vymaže jej. Kn: 280.

\unpenalty [p] Pokud je posledním objektem ve zpracovávaném seznamu penalta, vymaže ji. Kn: 280.

\unskip [p] Pokud je posledním objektem ve zpracovávaném seznamu „glue“, vymaže je. Kn: 280, 222–223, 286, 313, 392, 418–419.

\unvbox⟨8-bit number⟩ [p] Jako \box, ovšem do zpracovávaného seznamu neuloží box jako celek, ale jeho „vnitřek“, tj. vertikální seznam tiskového materiálu, který je obsažen v \vboxu uloženém v registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 282, 120, 254, 286, 354, 361, 363, 364, 392, 399, 417.

\unvcopy⟨8-bit number⟩ [p] Jako \unvbox, ovšem nemaže obsah použitého registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 282, 120, 286, 361.

\uppercase⟨general text⟩ [exp] Konvertuje ⟨general text⟩ (uzavřený ve složených závorkách) do velkých písmen podle hodnot \uccode. Kn: 279, 41, 215, 217, 307, 345, 348, 374, 377, 394.

\vadjust⟨filler⟩{⟨vertical mode material⟩} [h] Do horizontálního seznamu uloží odkaz na ⟨vertical mode material⟩, terý se zařadí do vnějšího vertikálního seznamu až po kompletaci \hboxu v němž je odkaz uložen, a to za tento \hbox. Tím lze uložit vertikální materiál mezi řádky odstavce. Kn: 281, 95, 105, 109, 110, 117, 259, 317, 393, 454.

\valign⟨box specification⟩{⟨alignment material⟩} [h] Trasponovaná \halign. Sestavení sloupů (které jsou ze zdrojového textu čteny po řádcích) tak, aby jednotlivé části těchto sloupců lícovaly do řádků podle úvodní specifikace. Kn: 285–286, 249, 283, 302, 335, 397.

\vbadness [integer] Maximální hodnota „badness", při níž TEX ještě nekřičí Overfull/Underfull \vbox. Kn: 272, 348, 397, 417.

\vbox⟨box specification⟩{⟨vertcal material⟩} [h,v,m] Sestaví vertikální box. Kn: 65, 80–82, 103, 151, 193, 222, 278, 388–389.

\vcenter⟨box specification⟩{⟨vertcal material⟩} [m] Sestaví vertikální box, pro nějž v závěru změní hodnoty „výška" a „hloubka" tak, aby součet zůstal zachován, ale uvedené hodnoty se rovnaly, tj. centruje box na osu matematické sazby. Kn: 290, 443, 150–151, 159, 170, 193, 222, 242, 361.

\vfil [v] Vloží „glue" stejně jako příkaz \vskip 0pt plus 1fil, tj. libovolně natahovací mezeru. Kn: 72, 71, 111, 256, 281, 286, 417.

\vfill [v] Vloží „glue" stejně jako příkaz \vskip 0pt plus 1fill, tj. libovolně natahovací mezeru, která anuluje mezery typu \hfil. Kn: 72, 24, 25, 71, 256–257, 281, 286.

\vfilneg [v] Vloží „glue" stejně jako příkaz \vskip 0pt minus 1fil, tj. libovolně stahovací mezeru. Kn: 72, 111, 281, 286.

\vfuzz [dimen] Velikost přesazení přes stanovenou výšku \vboxu, která se toleruje místo aby se ohlásilo Overfull \vbox (plain: 0.1pt). Kn: 274, 348.

\voffset [dimen] Vzdálenost počátku souřadnic (který je vlevo nahoře) od horního okraje papíru mínus 1in v okamžiku akce \shipout. Tj. \voffset=0pt způsobí umístění počátku 1in od okraje papíru (plain 0pt). Kn: 251, 252–253, 274, 342, 406.

\vrule [h] Obdélník, který má implicitní výšku a hloubku závislou na výsledných rozměrech \hboxu, v němž je použit. Implicitní šířka je 0.4pt. Všechny tři údaje se dají explicite formulovat pomocí řídicích slov width, height a depth. Kn: 281–282, 64, 86, 151, 221–222, 224, 283, 245–247, 357, 392, 420.

\vsize [dimen] Výška tiskového zrcadla. Na začátku každé stránky se tato hodnota kopíruje do \pagegoal a ovlivní algoritmus stránkového zlomu (plain: 8.9in, české nastavení A4: 239.2mm). Kn: 113–114, 251, 253, 255, 274, 400, 413, 340–341, 348, 406, 415, 417.

\vskip⟨glue⟩ [v] Vloží „glue" (vertikální mezeru) požadované hodnoty. Je-li v odstavcovém režimu, nejprve ukončí a sestaví odstavec a přejde do vertikálního režimu. Kn: 281, 71, 85, 191, 286, 24.

\vsplit⟨8-bit number⟩to⟨dimen⟩ [p] Vrátí \vbox výšky ⟨dimen⟩ (případně podtečený), který obsahuje horní část \vboxu uloženého v ⟨8-bit number⟩, přičemž přenesenou část z výchozího boxu vymaže. Primitiv používá zjednodušený algoritmus stránkového zlomu. Často se tento příkaz používá v kontextu \setbox⟨newbox⟩=\vsplit⟨oldbox⟩to⟨height⟩, tj. provede se stránkový zlom, ale s výslednými „stránkami–boxy" (např. novinovými sloupečky) se dále manipuluje. Kn: 124, 222, 259, 278, 397, 417.

\vss [v] Vloží „glue" stejně jako příkaz \vskip 0pt plus 1fil minus 1fil, tj. libovolně stahovací i natahovací mezeru. Nelze použít v hlavním vertikálním seznamu. Kn: 72, 71, 281, 286, 255.

\vtop⟨box specification⟩{⟨vertcal material⟩} [h,v,m] Sestaví vertikální box, referenční bod je na účaří prvního řádku boxu. Kn: 81–82, 151, 222, 278, 333.

\wd⟨8-bit number⟩ [p] Výsledná konstrukce je parametr typu [dimen]. Umožňuje přístup k hodnotě „šířka boxu", která odpovídá boxu z registru ⟨8-bit number⟩. Kn: 388–389, 120, 271, 391, 417.

\widowpenalty [integer] Penalta za stránkový zlom před posledním řádkem odstavce (plain: 150). Kn: 104, 113, 272, 348.

\write⟨number⟩⟨general text⟩ [p] Do souboru s číslem ⟨number⟩ zapíše jeden řádek jako ⟨general text⟩. Soubor musí být otevřen (viz \openout). Uvedený ⟨general text⟩ (uzavřený ve složených závorkách) může obsahovat znak, jehož ASCII kód je roven hodnotě \endlinechar. Pak lze jedním \write zapsat více řádků. Je-li ⟨number⟩ mimo interval 0–15, pak se výstup vypíše na terminál a do .log souboru. Pozor, není-li uveden prefix `\immediate`, pak se výstupní operace provede až v okamžiku akce `\shipout`. Kn: 280, 215, 216, 226–228, 254, 346, 377, 422, 424.

`\xdef` [a] Synonymum pro `\global\edef`. Kn: 275, 215–216, 373, 418, 424.

`\xleaders` [h,v,m] Jako `\cleaders`, ovšem vyplňující mezera mezi opakovanými boxy se nevkládá jen před první a za poslední box, ale rozpočítá se a vloží i mezi jednotlivé opakované boxy. Kn: 224.

`\xspaceskip` [glue] Mezislovní mezera, pokud je tento parametr nenulový a navíc je `\spacefactor` větší nebo roven 2000. Je-li tento parametr nulový (impicitní hodnota), pak se při `\spacefactor` ≥ 2000 použije pro mezislovní mezeru hodnota definovaná v použitém fontu. Kn: 76, 274, 356, 429, 433, 317.

`\year` [integer] Rok. Údaj je v okamžiku spuštění TEXu načten ze systémové proměnné data a času. Kn: 41, 273, 349, 406.